

Úvodem	5
Část I. POČÁTKY DĚLNICKÉHO Hnutí V SEVERO- ZÁPADNÍCH ČECHÁCH	9
1. <i>Začátky a rozvoj dolování v severočeské hnědouhelné pánvi</i>	11
Obecně o hnědém uhlí v Podkrušnohorské pánvi	11
První zprávy o dolování v severozápadních Čechách	12
Pronikání hnědého uhlí na domácí i zahraniční trh	14
Stroje a železnice	16
Průmyslová revoluce v severočeské hnědouhelné pánvi	19
Krise v 70. letech a hnědé uhlí	22
Periodizace vývoje dolování v SHR	24
Správní rozdělení revíru a horní úřady	25
Těžaři	26
2. <i>Horníci a jejich životní poměry</i>	31
Vznik hornického proletariátu	31
Mzdové poměry horníků	34
Intenzita práce a délka pracovní doby za konjunktury	40
Bytové a rodinné poměry	41
„Obramáci“	43
Hospodářská krize a její důsledky	44
Úrazovost v hornictví	48
Bratrské pokladny	49
Některé zvláštnosti mentality horníků	52
Národnostní poměry v severozápadních Čechách	55
Souhrn	59
3. <i>Vznik dělnického hnutí v severozápadních Čechách</i>	61
Ústavní reformy v Rakousku a jejich význam pro dělnické hnutí	61
Charakter prvních dělnických organizací	63
Ideové směry v dělnickém hnutí	64
První dělnické spolky v severozápadních Čechách	65

Duchcovský vzdělávací spolek a jeho konflikt s okresním hejtmanstvím	73
Dělnický vzdělávací spolek v Teplicích a „harmonie“ mezi prací a kapitálem	77
Josef Schiller	81
Prvá vystoupení horníků	84
Souhrn	86
4. <i>Vstup horníků do socialistického hnutí</i>	89
Předpoklady pro zapojení horníků do dělnického hnutí	89
Neudörfelský sjezd a jeho význam	90
Průkopníci socialismu v severozápadních Čechách	91
Založení Odborného spolku horníků v Duchcově	98
Stanovy Odborného spolku horníků v Duchcově	99
Působení duchcovského hornického spolku a jeho význam	101
Odborný spolek horníků v Bohosudově	105
Postavení severočeských horníků v socialistické straně	106
Souhrn	109
5. <i>Další růst dělnického hnutí po břevnovském sjezdu</i>	111
Nové úkoly dělnického hnutí a spor radikálů s umírněnými	111
Organizace strany po břevnovském sjezdu	114
Tajné sociálně demokratické sekce v severozápadních Čechách	117
Socialisté a dělnické spolky	121
Hornické spolky v Duchcově a Bohosudově	123
Spolky v Litvínově a v Teplicích a národnostní problémy	126
Staré a nové spolky v Ústí nad Labem	128
Nový duch ve starých spolecích. Další nové spolky	132
Souhrn	136
6. <i>Zostřování společenských rozporů, rostoucí radikalizace horníků</i>	139
Boj o bratrské pokladny	139
Za osmihodinovou pracovní dobu	141
Stávková v Souši	142
Zostředná perzekuce	144
Nová taktika a její ideové zdroje	147
Horníci a Československá sociálně demokratická strana dělnická	150
„Hlas lidu“	155
Souhrn	156

Část II. STÁVKA V ROCE 1882 A JEJÍ DŮSLEDKY	161
7. <i>Stávka na Nýřansku a její ohlas v severozápadních Čechách</i>	163
Uhlí a horníci v západních Čechách	163
Zahájení stávky na Nýřansku a hlavní požadavky horníků	165
Průběh nýřanské stávky a její charakteristické rysy	166
Jednání ve Vídni a konec nýřanské stávky	168
Postup státního aparátu a buržoazie po stávce	168
Ohlas nýřanské stávky v severozápadních Čechách	170
Příprava stávky v severozápadních Čechách	172
Souhrn	174
8. <i>Začátek první velké stávky horníků a její program</i>	175
Změna stanov bratrské pokladny a živelná reakce horníků	175
Přerůstání protestního hnutí ve stávku a iniciativa socialistů	179
Přípravy úřadů a podnikatelů na likvidaci stávky	182
Šíření stávky na další doly a oblasti	185
První veřejná schůze stávkujících horníků v historii revíru	187
Poznámky na okraj stávkového programu	191
Souhrn	194
9. <i>Rozšíření stávky na celý revír</i>	195
Vývoj stávky na Duchcovsku	195
Stávka a nacionalismus	196
Rozšíření stávky na Ústecko a Mostecko	197
Další růst stávky a konflikty se stávkokazy a s vojáky	200
Stávka a těžaři	202
Vojsko, vojsko, vojsko	205
Vrchol stávky	207
Stanovisko vládních míst a přípravy k protiútoky	211
Hranice možností	214
Ekonomické důsledky stávky	216
Souhrn	217
10. <i>Bezprostřední ohlas stávky</i>	219
Ohlas stávky v jiných odvětvích průmyslu	219
Oživení stávkových nálad na Nýřansku	220
Příprava stávky na Kladensku	221
Mezinárodní ohlas stávky	225
11. <i>Násilná likvidace stávky. Její význam a příčiny porážky</i>	227
Změna v poměru sil. Nová fáze stávky	228
Další konflikty	229

Ultimátum	231
Represálie	233
Návrat do práce a obnovení těžby	238
Odchod vojska ze stávkového území	241
Stávka a její místo v historii dělnického hnutí	243
Příčiny porážky	245
Souhrn	247
12. <i>Po stávce</i>	249
Další pronásledování a osudy „rebelantů“	249
Solidarita	252
Působení na dělnickou veřejnost	254
Příprava nové stávky	255
Stávka na Británii. Nové obavy a nové koncepce	259
Novoměstská věznice	261
Souhrn	262
13. <i>Ohlas stávky v nepřátelském táboře</i>	265
Rozložení nepřátelských sil	265
Těžaři a jejich poměr k požadavkům horníků	266
Založení Montánního spolku	271
Dělnická otázka a česká buržoazie	273
Dělnická otázka a rakouská státní moc	275
Protisocialistický soudní senát v Praze	280
Některé snahy vládních míst řešit „dělnickou otázku“	283
Zákon o zkrácení pracovní doby v hornictví	286
Souhrn	287
14. <i>Stávky a názorový vývoj dělnického hnutí. Epilog</i>	289
Různé závěry ze získaných zkušeností	289
Horníci a taktika strany. Konference v Holešovičkách	290
Agitace mezi vojáky	293
Radikalismus nebo anarchismus?	294
Umírnění socialisté a brněnský sjezd v říjnu 1882	296
Empirie a teorie	298
Prosincový proces 1882. Konec jedné epochy	301
Epilog — prolog nové éry	303

<i>Závěr</i>	311
<i>Literatura a prameny</i>	317
Hodnocení literatury a pramenů	317
Použitá literatura a prameny	321
<i>Résumé</i>	327
<i>Jmenný rejstřík</i>	329
<i>Místní rejstřík</i>	335
<i>Rejstřík dolů</i>	339
<i>Seznam vyobrazení</i>	342